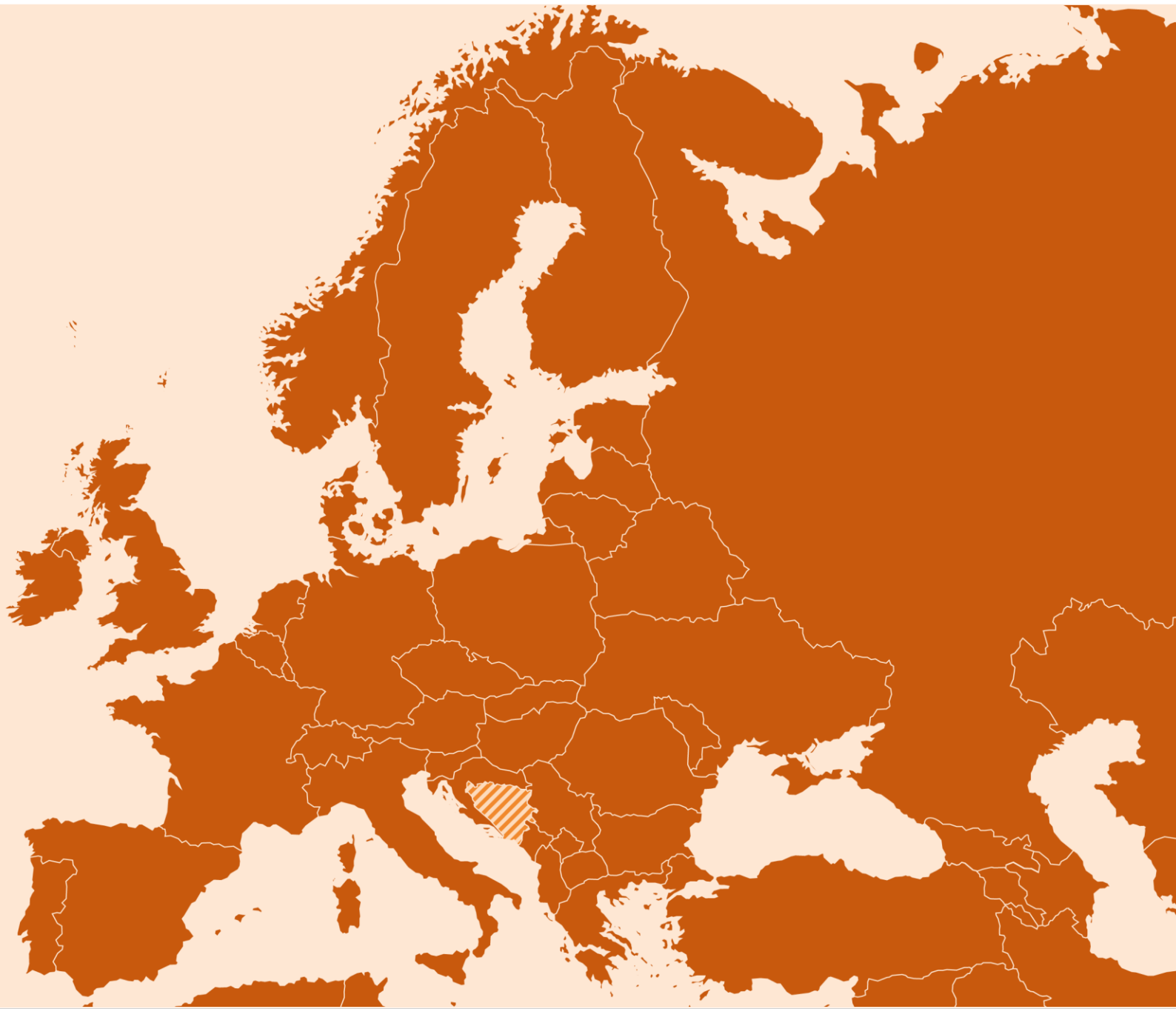

Bosnien-Hercegovina

Underlag till bedömning av ursprungsländer

MIGRATIONSVERKETS FUNKTION FÖR LAND- OCH OMVÄRLDSANALYS

Den 1 maj 2019 inrättade Migrationsverket en ny funktion för land- och omvärldsanalys. Funktionen benämns Migrationsanalys och finns inom Migrationsverkets Nationella operativa avdelning. Migrationsverkets system för landinformation, Lifos, fortsätter att vara den plats där rapporter publiceras.

LANDINFORMATION FÖR HANDLÄGGNING AV MIGRATIONSÄRENDEN

Denna rapport är framtagen av Migrationsverket i enlighet med [EU:s allmänna riktlinjer för framtagande av landinformation](#) (2008). Rapporten innehåller landinformation avsedd för handläggning av migrationsärenden.

Rapporten bygger på noggrant utvalda informationskällor. Alla källor refereras med undantag för beskrivning av allmänt kända förhållanden.

Informationen i rapporten återspeglar inte Migrationsverkets ståndpunkt i en viss fråga och Migrationsverket har inte för avsikt att genom rapporten göra politiska eller rättsliga ställningstaganden.

Landinformation: Bosnien-Hercegovina – Underlag till bedömning av ursprungsländer

2020-09-18, version 1.0

Rapporten är utgiven av Nationella operativa avdelningen, Migrationsanalys – Migrationsverkets funktion för land- och omvärldsanalys. Rapporten har publicerats i Migrationsverkets databas för landinformation, Lifos, © Migrationsverket (Swedish Migration Agency), 20ÅÅ.

Publikationen kan laddas ner från <http://lifos.migrationsverket.se>

Innehåll

1	Inledning	5
1.1	Om rapporten och dess syfte	5
1.2	Internationella index och EU-praxis	5
2	Den bosnisk-hercegovinska staten	6
2.1	Nationell suveränitet	6
2.2	Territoriell kontroll och interna oroligheter	7
2.3	Statsskick	7
2.3.1	Konstitutionellt ramverk och statens legitimitet	7
2.3.2	Folkets delaktighet och förtroende	9
2.3.3	Politisk situation och stabilitet	10
3	Allmänna fri- och rättigheter	11
3.1	Politiska rättigheter	11
3.2	Religionsfrihet	13
3.3	Etniska minoriteter	14
3.4	Utsatthet på grund av kön	15
3.5	Hbtq-personer	16
3.6	Personer med funktionsnedsättning	18
3.7	Barn	18
3.8	Rätten till liv, kroppslig integritet och personlig säkerhet	20
3.8.1	Dödsstraff	20
3.8.2	Kroppsstraff, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning	20
3.8.3	Våldsnivåer till följd av väpnade konflikter eller andra motsättningar	21
3.8.4	Miljökatastrofer	21
4	Myndigheternas förmåga att garantera grundläggande fri- och rättigheter	21
4.1	Rätts- och säkerhetssektorns funktionalitet och integritet	21
5	Non-refoulement	23
	Källförteckning	25

Elektroniska källor	25
Bilaga.....	31

1 Inledning

1.1 Om rapporten och dess syfte

Den här rapporten är framtagen efter en beställning av Migrationsverkets rättsavdelning, för att utgöra underlag till bedömning av situationen i ett ursprungsland. Rapporten omfattar ett antal faktorer som enligt bilaga 1 till det omarbetade asylprocedurdirektivet ska bedömas för att avgöra om ett land är ett säkert ursprungsland.¹ Dessa faktorer är bl.a. relaterade till ett lands funktionalitet som rättsstat och skyddet för medborgerliga fri- och rättigheter. Rapporten utgör en översiktlig beskrivning av dessa områden, men gör inte anspråk på att ge en fullständig bild i någon del. Rapporten innehåller löpande hänvisningar till mer djupgående och specifik rapportering som Migrationsanalys bedömer vara relevant och kvalitativ för förståelsen av den aktuella situationen. Vidare tar rapporten inte ställning till om specifikt Bosnien-Hercegovina är att betrakta som ett säkert ursprungsland eller inte.

1.2 Internationella index och EU-praxis

Närmast nedan återfinns de EU-länder som i förteckningar över säkra ursprungsländer har fört upp Bosnien-Hercegovina, och en genomgång av hur Bosnien-Hercegovina rankas i några internationellt välrenommerade index. Sammanvägda kan de ses som indikatorer på situationen i landet. Bertelsmann Stiftung mäter graden av demokrati och marknadsekonomi, Economist Intelligence Unit graden av demokrati, World Justice Project efterlevnaden av rättsstatsprincipen och Freedom House allmänna fri- och rättigheter.

Bosnien-Hercegovina i internationella index ²		Bosnien-Hercegovina som säkert ursprungsland ³
Bertelsmann Stiftung (1–10) ⁴	5,75	Belgien Bulgarien Frankrike Kroatien Nederländerna Slovenien Tjeckien Tyskland Ungern Österrike
Economist Intelligence Unit (0–10)	4,86	
World Justice Project (0–1)	0,52	
Freedom House (0–100)	53	

¹ EU, Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/32/EU av den 26 juni 2013 om gemensamma förfaranden för att bevilja och återkalla internationellt skydd, 2013-06-26, [url](#) (Hämtad 2020-07-30).

² Inom parentes indikeras de värden skalorna baseras på, från sämsta till bästa möjliga poäng.

³ Information från andra EU-länder inhämtad av Migrationsanalys juni 2020.

⁴ Bertelsmann Stiftung mäter flera olika parametrar i sina årliga rapporter, denna siffra avser den politiska utvecklingen (eng. "political transformation").

2 Den bosnisk-hercegovinska staten

2.1 Nationell suveränitet

Bosnien-Hercegovina är en suverän stat på Balkan som utgörs av en tidigare del av Jugoslavien. Daytonavtalet markerade slutet på Bosnienkriget år 1995 och syftade till att skapa förutsättningar för fred i Bosnien-Hercegovina. Den nuvarande politiska uppdelningen i landet och strukturen för maktindelningen förhandlades fram som en del av den konstitution som utgör annex IV av Daytonavtalet.⁵ I enlighet med avtalet består Bosnien-Hercegovina av två självstyrande entiteter: Federationen Bosnien-Hercegovina (här efter kallat Federationen) och Republika Srpska (här efter kallat RS). Federationen är uppdelad i tio självstyrande kanton, medan RS är en enhet. År 2000 tillkom distriktet Brčko, vilken är oberoende från både Federationen och RS.⁶

Daytonavtalet befäste den faktiska uppdelningen av landet och de politiska institutionerna inrättades utefter en uppdelning mellan de tre dominerande folkgrupperna: bosniaker, serber och kroater.⁷ År 2001 inrättades en del rikstäckande organ: gemensam gränsförvaltning, försvarsdepartement, högsta domstol, åklagarämbete och tullförvaltning.⁸

Som ett resultat av Daytonavtalet övervakas den civila fredsimplementeringen av "Office of the High Representative for Bosnia and Herzegovina" (OHR) som valts ut av fredsimplementeringsrådet. OHR är den högsta politiska myndigheten i landet och har många regerings- och lagstiftningsbefogenheter, inklusive avskedande av tjänstemän och politiker som anses förhindra fredsprocessen.⁹

På grund av den strukturella splittringen i det konstitutionella systemet har det varit svårt att åstadkomma nationell enighet kring många viktiga strategiska frågor.¹⁰ Förenklat kan sägas att det från RS finns en tendens till att motverka försök att utveckla de nationella institutionerna till politiskt kraftfulla organ, medan det från kroatisk sida hela tiden funnits på agendan att verka för en tredje (bosnisk) entitet.¹¹

⁵ Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE), *The General Framework Agreement for Peace in Bosnia-Herzegovina*, Annex VI, 1995-11-21, [url](#) (Hämtad 2020-08-20).

⁶ Utrikespolitiska institutet (UI), Landguiden [betaltjänst], *Modern historia*, 2017-04-10, [url](#) (Hämtad 2020-08-18).

⁷ UI, Landguiden [betaltjänst], *Politiskt system*, 2019-06-26, [url](#) (Hämtad 2020-08-18).

⁸ UI, Landguiden, 2017.

⁹ UI, Landguiden, 2019-06-26.

¹⁰ Europarådet, *Local and regional democracy in Bosnia and Herzegovina*, 2019-10-31, [url](#) (Hämtad 2020-09-02); The Guardian, *Bosnia is at risk of becoming a failed state. Does the EU want that on its doorstep?*, 2019-11-12, [url](#) (Hämtad 2020-09-02).

¹¹ United Nation Security Council (UNSC), *Letter dated 25 October 2019 from the Secretary-General addressed to the President of the Security Council*, 2019-10-28, s. 3-4, [url](#) (Hämtad 2020-09-02); Balkan Insight, *Bosnia Remains Hostage to Old, Obsolete Narratives*, 2019-10-28, [url](#) (Hämtad 2020-09-02); Human Rights Watch (HRW), *Bosnia and Herzegovina: Ethnic Discrimination a Key Barrier*, 2019-12-12, [url](#) (Hämtad 2020-08-26).

2.2 Territoriell kontroll och interna oroligheter

Bosnien-Hercegovina utövar i princip effektiv kontroll över sitt territorium, men monopolen undermineras av dålig institutionell koordinering inom säkerhetssektorn och stadigvarande politisering. Sedan 2004 har EU militär närvaro i landet genom EUFOR Althea, med ett övergripande mandat att garantera överskridande säkerhet.¹² Det råder fortsatt etniska motsättningar på en rad områden. Politiska grupper organiserade utefter etniska eller geografiska särintressen existerar och har omfattande stöd, dock visade de folkliga protesterna 2014 en tendens att skatta socioekonomiska frågor högre än frågor om etnicitet och nationell status.¹³

2.3 Statsskick

2.3.1 Konstitutionellt ramverk och statens legitimitet

Bosnien-Hercegovina är en stat med två självstyrande politiska entiteter sedan undertecknandet av Daytonavtalet 1995.¹⁴ Den konstitutionella förutsättningen stipuleras i Daytonavtalet och har resulterat i ett komplext och ineffektivt politiskt system.¹⁵ Staten är decentraliserad och har det grundläggande syftet att skapa maktbalans mellan bosniaker, serber och kroater.¹⁶ Entiteterna har omfattande politisk makt och delningen innebär att det finns president, parlament och regering både på nationell nivå samt i de båda entiteterna. De två entiteterna besitter flertalet regeringsfunktioner och hanterar de flesta politiska frågorna.¹⁷ Beslut som rör utrikespolitik, finanspolitik och andra övergripande områden fattas på nationell nivå.¹⁸

Bosnien-Hercegovina styrs på nationell nivå av ett folkvalt presidentråd som består av tre personer. Ordförandeskapet är roterande och omfattar åtta månader.¹⁹ Presidentrådet utses genom direkta majoritetsval vart fjärde år och ska bestå av en bosniak och en kroat, valda från Federationen, och en serb vald från RS.²⁰ Presidentrådet utser Bosnien-Hercegovinas ministerråd, som är landets regering, vilken tillträder efter godkännande av representanthuset.²¹ Ministerrådet består av en ordförande och nio ministrar som är ansvariga inför parlamentet. Den verkställande makten delas mellan regeringen och statschefen, som på nationell nivå utgörs av presidentrådet.²²

Det nationella parlamentet består av två kammare: representanthuset och folkens hus. Representanthuset består av 42 ledarmöten vilka tillsätts genom allmänna val och folkens hus

¹² Bertelsmann Stiftung, *BTI 2020 Country Report – Bosnia and Herzegovina*, 2020-04-29, s. 7, [url](#) (Hämtad 2020-08-14).

¹³ Ibid, s. 8.

¹⁴ OSSE, 1995.

¹⁵ Freedom House, *Freedom in the World — Bosnia and Herzegovina Country Report 2020*, 2020-03-04, [url](#) (Hämtad 2020-08-20); Radio Free Europe/Radio Liberty (RFE/RL), *It's Complicated: Bosnia's Byzantine System Of Government*, 2018-10-11, [url](#) (Hämtad 2020-09-02).

¹⁶ OSSE, 1995.

¹⁷ UI, Landguiden, 2019-06-26.

¹⁸ OSSE, 1995, s. 20.

¹⁹ UI, Landguiden, 2019-06-26.

²⁰ OSCE, 1995, s. 23.

²¹ Ibid., s. 25.

²² Ibid; UI, Landguiden, 2019-06-26.

består av 15 ledarmöten, 5 vardera från de tre dominerande etniciteterna.²³ Parlamentets roll är att fastslå statsbudgeten, välja regeringen och stifta lagar.²⁴

Federationen har två kammare, Federationens representanthus och Federationens folkens hus.²⁵ Representanthuset består av 140 medlemmar.²⁶ Federationens folkens hus väljs av ledamöterna i de 10 kantonernas parlament på etnisk basis; 30 bosniakiska och 30 kroatiska delegater, samt 60 delegater från gruppen övriga, vilka inte får vara bosniak eller kroat.²⁷ Folkens hus har som primär uppgift att värna om de olika etniska gruppernas intressen.²⁸ Representanthuset väljs i direkta val utifrån öppna listor.²⁹ Parlamentet innehar den lagstiftande makten på entitetsnivå och tillsätter också entitetsregeringen.³⁰

RS har en nationalförsamling med 83 ledamöter som väljs var fjärde år.³¹ Nationalförsamlingen utser ett folkets råd med 28 ledamöter.³² Rådet består av åtta ledarmöten från vardera folkgrupp: serb, kroat och bosniak, samt fyra från andra etniska grupper i RS.³³ Folkets råd har samma "etnisk" kontrolluppgift som sin motsvarighet i Federationen men som tillsätts enligt en något annorlunda process eftersom den administrativa indelningen i kantoner saknas i RS.³⁴ Nationalförsamlingen tillsätts i val utan etnisk kvotering.³⁵ Nationalförsamlingen innehar den lagstiftande makten på entitetsnivå och tillsätter också entitetsregeringen.³⁶

Representationen av kvinnor i de politiska partierna är begränsad, särskilt på högre poster. Enligt vallagen ska minst 40 procent av vallistorna bestå av kvinnor. I folkvalda församlingar på stats- och entitetsnivå är andelen kvinnor dock endast kring 20 procent. Bland landets borgmästare är 5 av 146 borgmästare kvinnor. Endast två av tio medlemmar i ministerrådet är kvinnor.³⁷

Den internationella närvaron i Bosnien-Hercegovina är i högsta grad fortfarande påtaglig och leds av OHR som nämnts tidigare. OHR är det högsta beslutande organet i Bosnien-Hercegovina och har som främsta uppgift att implementera de civila delarna av Daytonavtalet.³⁸ Styrgruppen består av representanter för Kanada, Frankrike, Tyskland, Italien, Japan, Ryssland, Storbritannien, USA, ordförandeskapet för EU, Europeiska kommissionen och Organisationen

²³ OSCE, 1995, s. 22.

²⁴ Ibid., s. 23.

²⁵ Office of the High Representative for Bosnia and Herzegovina (OHR), *Constitution of the Federation of Bosnia and Herzegovina*, 1994-07-21, s. 10-12, [url](#) (Hämtad 2020-09-03).

²⁶ Ibid, s. 10.

²⁷ Ibid, s. 11.

²⁸ Ibid.; UI, Landguiden, 2019-06-26.

²⁹ UI, Landguiden, 2019-06-26.

³⁰ Ibid.

³¹ OHR, *Constitution of Republika Srpska - Revised Text (Constitution and Amendments I-LXV)*, 1992-03-16, s. 14, [url](#) (Hämtad 2020-09-03).

³² Ibid.

³³ UI, Landguiden, 2019-06-26.

³⁴ Ibid.

³⁵ Ibid.

³⁶ OHR, 1992, s. 14.

³⁷ Ibid.

³⁸ OSSE, 1995, s. 52-54.

för Islamisk konferens (OIC) som företräds av Turkiet.³⁹ På grund av svårigheter för styrgruppens medlemmar att enas i vissa centrala frågor har OHR:s mandat i viss utsträckning varit vagt.⁴⁰ Bosnien-Hercegovinas politiska utveckling efter fredsavtalet har präglats av återkommande konflikter mellan OHR och lokala politiker.⁴¹

2.3.2 Folkets delaktighet och förtroende

Det finns politisk mångfald och val hålls regelbundet var fjärde år på nationell nivå samt entitets-, kanton- och lokalnivå.⁴² Det senaste valet till parlamentet hölls i oktober 2018 och valdeltagandet låg på omkring 53,4 procent, något lägre än tidigare val.⁴³ Splittringen mellan etniska skiljelinjer bidrar till att väljarna utsätts för påtryckningar, liksom vissa inskränkningar i mötes- och organisationsrätten.⁴⁴ Lagar har begränsat tiden som demonstranter kan tillbringa nära regeringsbyggnader, och oberoende grupper, särskilt i RS, har utsatts för politiska hot och kritik i regerings nära media.⁴⁵

Det politiska systemet i sig och dess tillsättning bygger på etnisk representation av de tre "konstituerande" folkgrupperna.⁴⁶ Detta ger i praktiken de olika folkgrupperna vetorätt och lamslår till stor del politiken – och därmed även demokratisering, utvecklingsarbete och ekonomiska framsteg.⁴⁷ Det finns inga uttryckliga hinder för oppositionspartier och reformsinnade politiker från att komma in i regeringen, men vetomakten som beviljats de konstituerande folken och deras representanter har hjälpt de dominerande nationalistiska partierna, framförallt i RS, att hantera systemet och stänga ut reformistiska och multietniska utmanare.⁴⁸

Politiska rättigheter i Bosnien-Hercegovina är till stor del beroende av ens etniska bakgrund och hemvist. Etniska minoriteter inklusive judar och romer är konstitutionellt uteslagna från ordförandeskapet och från medlemskap i folkets hus. Serber som bor i federationen och kroatier och bosniaker som bor i RS utesluts också från ordförandeskapet.⁴⁹ Human Rights Watch uppger att 12 procent av befolkningen i Bosnien-Hercegovina påverkas av sådan diskriminering och Europadomstolen för mänskliga rättigheter har funnit att grundlagen diskriminerar minoritetsgrupper eftersom de utesluts från politiska ämbeten.⁵⁰ Politiker har diskuterat en

³⁹ OHR, *Peace Implementation Council*, [odaterad], [url](#) (Hämtad 2020-09-02).

⁴⁰ Euractiv, *Russia calls for closing UN office in Bosnia*, 2019-11-06, [url](#) (Hämtad 2020-09-02); Freedom House..

⁴¹ UNSC, s. 3–5, 16, 23–24; OHR, *Fifty-seventh report of the High Representative for Implementation of the Peace Agreement on Bosnia and Herzegovina*, 2020-05-05, s. 2–4, 23, [url](#) (Hämtad 2020-09-03); OHR, *56th report of the High Representative for Implementation of the Peace Agreement on Bosnia and Herzegovina*, 2019-11-05, s. 2, 11, 16, [url](#) (Hämtad 2020-09-02); OHR, *51st Report of the High Representative for Implementation of the Peace Agreement on Bosnia and Herzegovina to the Secretary-General of the United Nations*, 2017-05-17, s. 3, 5, 10, [url](#) (Hämtad 2020-09-02); Bertelsmann Stiftung, s. 5–6, 8.

⁴² Bertelsmann Stiftung, s. 10.

⁴³ Ibid.

⁴⁴ Ibid.

⁴⁵ Ibid, s. 11.

⁴⁶ The Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina, *Bosnia and Herzegovina constitution*, art. IV, [odaterad]; RFE/RL.

⁴⁷ Freedom House; Bertelsmann Stiftung, s. 36.

⁴⁸ Ibid.

⁴⁹ Freedom House.

⁵⁰ HRW, 2019-12-12.

författningsändring sedan 2009 utan resultat. Högsta domstolen i Bosnien-Hercegovina förklarade 2014 återigen att grundlagen måste ändras. Även Bosniens-Hercegovinas författningsdomstol har kommit fram till att grundlagen diskriminerar religiösa och etniska minoriteter.⁵¹

Allmänhetens förtroende för staten och statliga institutioner är lågt.⁵² I en opinionsundersökning av Regional Cooperation Council från 2019 uppgav 62 procent av respondenterna att de inte litar på eller tenderar att inte lita på regeringen, medan 60 procent uppgav att de inte eller tenderar att inte lita på parlamentet.⁵³ I Transparency Internationals rankning av 198 länder utifrån korruptionsnivåer hamnar Bosnien-Hercegovina på plats 101, vilket är i nivå med andra länder i regionen.⁵⁴

2.3.3 Politisk situation och stabilitet

Efterkrigstidens Bosnien-Hercegovina genomgår åtminstone en trefaldig övergång: från konflikt till fred, från federation till oberoende stat och till demokrati och marknadsekonomi.⁵⁵ Arvet från 1990-talets väpnade konflikt komplicerar landets övergång i jämförelse med grannländerna.⁵⁶ Säkerhetssituationen har till stor del normaliserats, men den nationalistiska politiska eliten har fortsatt att utnyttja etniska uppdelningar och försöker öppet mobilisera delar av samhället längs etniska linjer.⁵⁷

På grund av den strukturella splittringen i det konstitutionella systemet har det varit svårt att åstadkomma nationell enighet kring många viktiga strategiska frågor.⁵⁸ Vilket bidrar till att starkt motstridiga intressen måste försöka enas – vilket ofta resulterar i politiskt dödläge.⁵⁹ I kombination med det faktum att den absoluta makten fortfarande ligger hos det internationella samfundets representant och avsaknaden av en hållbar internationell strategi för Bosnien-Hercegovina medför att det för närvarande är svårt att förutsäga hur framtiden kommer att se ut.⁶⁰ Vägen till nationell enighet och en stabil statsbildning är lång och det är tveksamt i vilken utsträckning några steg i rätt riktning kommer att tas under de kommande åren. Situationen underlättas inte av att starka separatistiska krafter i RS ifrågasätter Bosnien-Hercegovinas legitimitet som nation.⁶¹

Totalt delar 14 partier på de 42 platserna i det nationella parlamentet.⁶² De tre största företrädare dessutom var sin folkgrupp: Partiet för demokratisk handling (SDA) är bosniakiskt, Oberoende socialdemokraters allians (SNSD) är serbiskt och Kroatiska demokratiska unionen

⁵¹ UI, Landguiden, *Demokrati och rättigheter*, 2020-08-31, [url](#) (Hämtad 2020-08-18).

⁵² Bertelsmann Stiftung, s. 18.

⁵³ Regional Cooperation Council, *Balkan Barometer 2019*, 2019, s. 96, [url](#) (Hämtad 2020-08-24).

⁵⁴ Transparency International (TI), *Corruption Perceptions Index 2019*, 2020-01-23, [url](#) (Hämta 2020-08-24).

⁵⁵ Bertelsmann Stiftung, s. 30.

⁵⁶ Ibid.

⁵⁷ Ibid, s. 30-31.

⁵⁸ Migrationsverket, *Bosnien-Hercegovina: rätts- och säkerhetssektorn*, 2014-07-06, s. 9, [url](#) (Hämtad 2020-08-24).

⁵⁹ UI, Landguiden [betaltjänst], *Aktuell politik*, 2019-12-05, [url](#) (Hämtad 2020-08-18).

⁶⁰ Migrationsverket, s. 9.

⁶¹ UI, Landguiden, 2020-08-31.

⁶² Ibid.

Bosnien och Hercegovina (HDZ BiH) är kroatiskt.⁶³ Valet i oktober 2018 leddes återigen av landets tre största nationalistblock: SDA, HDZ-BiH och SNSD. Partierna dominerade de allmänna valen 2018 och tog nio, fem och sex platser i representanthuset och inom många andra lagstiftande instanser, kantoner och kommuner.⁶⁴ De mötte emellertid hård konkurrens från andra partier.⁶⁵

Internationella observatörer väckte oro över valens integritet. Mer än 450 000 valsedlar diskvalificerades, ungefär 7 procent av rösterna, av den centrala valkommissionen, vilket drev på misstankar om potentiellt valfusk.⁶⁶

Medan Federationen och ett antal kantoner ännu inte hade bildat sina regeringar i slutet av 2019 bildades och godkändes slutligen en ny statlig centralregering i december med Zoran Tegeltija från SNSD som premiärminister, mer än ett år efter valet. Separat har staden Mostar inte hållit kommunalval sedan 2008 på grund av en olöst rättslig tvist om fördelningen av kommunfullmäktiges platser mellan kroater och bosniaker.⁶⁷

Alla viktiga politiska aktörer i Bosnien-Hercegovina är formellt engagerade i landets integration i EU.⁶⁸ I praktiken är politiker från hela det politiska spektrumet angelägna om att förankra sina ståndpunkter och visar liten vilja att genomföra reformer, oavsett om de är ekonomiska, politiska eller konstitutionella.⁶⁹ Det är osannolikt att Bosnien-Hercegovinas integrationsprocess kommer att uppnå en högre konsensusnivå bland politiska eliter, i synnerhet i RS.⁷⁰

3 Allmänna fri- och rättigheter

3.1 Politiska rättigheter

Grundläggande demokratiska fri- och rättigheter såsom tanke- och yttrandefrihet, pressfrihet, församlingsfrihet och föreningsfrihet åtnjuter ett grundlagsskydd i konstitutionen.⁷¹ Landet har i strid med Europadomstolens avgöranden dock inte vidtagit nödvändiga åtgärder för att ändra konstitutionen så att andra folkgrupper än de konstituerande (bosniaker, bosnier och bosnienkroater) ska kunna väljas till presidentrådet och till parlamentets överhus.⁷²

⁶³ Ibid.

⁶⁴ Freedom House.

⁶⁵ Ibid.

⁶⁶ Ibid.

⁶⁷ Ibid.

⁶⁸ Bertelsmann Stiftung, s. 36.

⁶⁹ Ibid.

⁷⁰ Ibid.

⁷¹ OSSE, 1995.

⁷² Utrikesdepartementet (UD), *Bosnien och Hercegovina – Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer: situation per den 30 juni 2018*, 2019-02-20, s. 1, [url](#) (Hämtad 2020-08-28).

Utrymmet för journalister och aktivister i civilsamhället att verka kringskärs alltjämt av verbala hot, fysiska övergrepp, dödshot och politiskapåtryckningar.⁷³ Media följer till stor del etniska linjer mellan de tre konstitutionella grupperna och lider av politisering och brist på transparens i ägandet.⁷⁴ En majoritet av mediatäckningen uppges domineras av nationalistisk retorik och etnisk och politisk partiskhet, vilket ofta uppmuntrar intolerans och ibland hat.⁷⁵ Amnesty International noterar att hot, politiska påtryckningar och attacker mot journalister fortsätter.⁷⁶ Journalister attackeras på grund av deras etniska ursprung och för innehållet i deras arbete.⁷⁷ Vilket leder till en omfattande självcensur. Det förekommer att politiker och andra ledare stämplar kritik som hatbrott eller till och med landsförräderi. Journalister stäms i ökad utsträckning i domstol, ofta med mycket höga skadestånd som resultat, även om förtalsbrottet som sådant har avkriminaliserats. Lokalmedia finansieras genom kommuners och kantonnens budgetar och står under starkt politiskt inflytande. De tre statliga public service-kanalernas oberoende är inte säkrat. Politiska tillsättningar av chefer och brist på hållbar finansiering gör att kanalerna inte klarar sina uppdrag.⁷⁸ Rättsliga ändringar som syftar till att kriminalisera obehörig filmning eller fotografering av offentliga tjänstemän under protester i RS drogs tillbaka efter tryck från journalistföreningar och det internationella samfundet.⁷⁹ Bosnien-Hercegovina rankas på plats 58 av 180 i Reporters Without Borders index över pressfriheten i världen.⁸⁰

Landets komplexa politiska och administrativa struktur försvårar framväxten av ett starkt och integrerat civilsamhälle. Harmoniserad lagstiftning saknas och finansieringen av civilsamhället med hjälp av allmänna medel är fortsatt ett godtyckligt område. Under 2017–2018 har attacker och hot mot aktivister rapporterats, i vissa fall så allvarliga att omlokalisering behövt ske. Sådana attacker och hot utreds sällan.⁸¹

För mer information om politiska rättigheter i Bosnien-Hercegovina rekommenderas följande rapporter:

- Amnesty International, *Human Rights in Europe – Review of 2019 – Bosnia and Herzegovina*, 2020-08-27, <https://www.amnesty.org/en/countries/europe-and-central-asia/bosnia-and-herzegovina/report-bosnia-and-herzegovina/>
- Bertelsmann Stiftung, *BTI 2020 Country Report – Bosnia and Herzegovina*, 2020-04-29, https://www.bti-project.org/content/en/downloads/reports/country_report_2020_BIH.pdf

⁷³ Ibid., s. 9; HRW, *World Report 2020 – Bosnia and Herzegovina*, 2020-01-14, s. 80, [url](#) (Hämtad 2020-08-27).

⁷⁴ UD, s. 10.

⁷⁵ United States Department of State (USDOS), *Country Report on Human Rights Practices: Bosnia and Herzegovina 2019*, 2020-03-11, s. 8, [url](#) (Hämtad 2020-08-27).

⁷⁶ Amnesty International, *Human Rights in Europe – Review of 2019 – Bosnia and Herzegovina*, 2020-04-16, [url](#) (Hämtad 2020-08-27); Reporters Without Borders (RSF), *World Press Freedom Index 2020*, 2020, [url](#) (Hämtad 2020-08-27).

⁷⁷ Ibid.

⁷⁸ UD, s. 9-10; USDOS, 2020-03-11, s. 8-12.

⁷⁹ Amnesty International, 2020-04-16.

⁸⁰ RSF.

⁸¹ UD, s. 7-8.

- Freedom House, *Freedom in the World – Bosnia and Herzegovina*, 2020-03-04, <https://freedomhouse.org/country/bosnia-and-herzegovina/freedom-world/2020>
- Human Rights Watch (HRW), *World Report 2020: Serbia/Kosovo*, 2020-01-15, <https://www.hrw.org/world-report/2020/country-chapters/bosnia-and-herzegovina>
- United States Department of State (USDOS), *Country Report on Human Rights Practices: Bosnia and Herzegovina 2019*, 2020-03-11, <https://www.state.gov/reports/2019-country-reports-on-human-rights-practices/>
- Utrikesdepartementet (UD), *Bosnien och Hercegovina – Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer: situation per den 30 juni 2018*, 2019-02-20, <https://www.regeringen.se/49137b/contentassets/442f03760a9e4621831e6fa6f28baf5a/bosnien-och-hercegovina---manskliga-rattigheter-demokrati-och-rattsstatens-principer-2018.pdf>

3.2 Religionsfrihet

Konstitutionerna i Bosnien-Hercegovina och i landets två entiteter, tillhandahåller frihet för religiöst tänkande och utförande, förbjuder religiös diskriminering och tillåter registrerade religiösa organisationer att verka fritt. Federationens konstitution förklarar religion som "ett viktigt nationellt intresse" för de konstituerande folken.⁸²

Religionsfrihet är inte föremål för formella begränsningar, men i praktiken utsätts religiösa samfund för en del diskriminering i områden där de utgör en minoritet.⁸³ Vandalism mot religiösa platser, övergrepp och diskriminering rapporteras fortfarande.⁸⁴ Religiösa grupper i områden där de är i minoritet, uppger att de diskrimineras av myndigheter genom nekade tillstånd för byggande eller reparation av religiösa fastigheter.⁸⁵ Det rapporteras om ett antal anti-islamiska incidenter såsom skjutning mot moské, stöld och vandalism mot moskéer (där grisar involverats, trasiga fönster eller graffiti).⁸⁶ Även kristna och judar har utsatts, där den senare utsatts för antisemitism genom graffiti på judiska bostäder.⁸⁷

För mer information om religionsfrihet i Bosnien-Hercegovina rekommenderas följande rapporter:

- UD, *Bosnien och Hercegovina – Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer: situation per den 30 juni 2018*, 2019-02-20, <https://www.regeringen.se/49137b/contentassets/442f03760a9e4621831e6fa6f28baf5a/bosnien-och-hercegovina---manskliga-rattigheter-demokrati-och-rattsstatens-principer-2018.pdf>
- USDOS, *2019 Report on International Religious Freedom: Bosnia and Herzegovina*, 2020-06-10, <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2020/06/BOSNIA-AND-HERZEGOVINA-2019-INTERNATIONAL-RELIGIOUS-FREEDOM-REPORT.pdf>

⁸² USDOS, *2019 Report on International Religious Freedom: Bosnia and Herzegovina*, 2020-06-10, s. 1, [url](#) (Hämtad 2020-08-28).

⁸³ Ibid, s. 1, 7; Freedom House.

⁸⁴ USDOS, 2020-06-10, s. 1, 8, 10, 11; Freedom House.

⁸⁵ USDOS, 2020-06-10.

⁸⁶ Ibid.

⁸⁷ Ibid.

3.3 Etniska minoriteter

EU-kommissionen konstaterar att det legala ramverket för att skydda minoriteter i huvudsak är på plats i Bosnien-Hercegovina, men bedömer att dess implementering behöver förbättras.⁸⁸ Bosnien-Hercegovina har dock ingen övergripande strategi för nationella minoriteters intressen. Landet har ett råd för nationella minoriteter, som är ett rådgivande organ för ministerrådet och består av en representant från varje erkänd nationell minoritetsgrupp.⁸⁹

Samhället i Bosnien-Hercegovina är splittrat mellan de tre konstituerande folken (bosniaker, kroater och serber), därutöver finns 17 officiella nationella minoriteter. Personer som inte identifierar sig med någon av de tre konstituerande folkgrupperna faller inom kategorin "andra".⁹⁰ Individer ur denna kategori diskrimineras institutionellt och kan inte delta fullt ut i de politiska processerna i landet.⁹¹

Trakasserier och diskriminering av minoritetsmedlemmar förekommer i alla delar Bosnien-Hercegovina.⁹² Minoritetsgrupper kan till exempel utsättas för diskriminering på arbetsmarknaden och inom utbildningsväsendet.⁹³ Diskriminering är förbjudet enligt lag, men människorättsaktivister lyfter frekvent att myndigheterna inte tillämpar lagen på ett adekvat sätt.⁹⁴ Hatbrott förekommer och ritas både mot minoritetsgrupper och mot de tre konstituerande befolkningsgrupperna. Omkring ett hundratal fall per år rapporteras av organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE).⁹⁵

Romer utgör den största minoriteten och är en marginaliserad grupp ekonomiskt, socialt och politiskt. Romska kvinnor kan vara särskilt utsatta och sårbara för diskriminering när det gäller tillgången till bostäder, vård, utbildning och anställningsmöjligheter. Arbetslösheten uppskattas ligga på upp emot 95 procent bland romska kvinnor.⁹⁶

För mer information om etniska minoriteters situation i Bosnien-Hercegovina rekommenderas följande rapporter:

- Europarådet, *Advisory Committee on the Framework Convention for the Protection of National Minorities. Fourth Opinion on Bosnia and Herzegovina* - 28 February 2017, <https://rm.coe.int/4th-op-bih-en/16808e2c53>
- Migrationsverket, *Bosnien-Hercegovina: rätts- och säkerhetssektorn*, 2014-07-06, <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=32820>

⁸⁸ EU-kommissionen, *Commission Staff Working Document - Analytical Report Accompanying the document Communication from the Commission to the European Parliament and the Council Commission Opinion on Bosnia and Herzegovina's application for membership of the European Union*, 2019-05-29, s. 43, [url](#) (Hämtad 2020-09-02).

⁸⁹ USDOS, 2020-03-11, s. 30.

⁹⁰ OSSE, 1995, s. 17.

⁹¹ Ibid.; European Commission against Racism and Intolerance (ECRI), *Fourth Opinion on Bosnia and Herzegovina*, 2017-02-28, s. 1, [url](#) (Hämtad 2020-08-28); Freedom House; UD, s. 16.

⁹² USDOS, 2020-03-11, s. 29.

⁹³ Ibid; ECRI.

⁹⁴ USDOS, 2020-03-11, s. 29.

⁹⁵ UD, s. 16.

⁹⁶ USDOS, 2020-03-11, s. 29–30; ECRI, s. 2.

- UD, *Bosnien och Hercegovina – Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer: situation per den 30 juni 2018*, 2019-02-20, <https://www.regeringen.se/49137b/contentassets/442f03760a9e4621831e6fa6f28baf5a/bosnien-och-hercegovina---manskliga-rattigheter-demokrati-och-rattsstatens-principer-2018.pdf>
- UN Women, *Regional report on discrimination of Roma women in the area of healthcare, child marriages and support and protection in cases of domestic violence*, 2019, <https://www2.unwomen.org/-/media/field%20office%20eca/attachments/publications/2019/10/regional%20report%20on%20discrimination%20of%20roma%20women%20english.pdf?la=en&vs=1148>
- USDOS, *Country Report on Human Rights Practices: Bosnia and Herzegovina 2019*, 2020-03-11, <https://www.state.gov/reports/2019-country-reports-on-human-rights-practices/>

3.4 Utsatthet på grund av kön

Våld i nära relationer är utbrett och drabbar i första hand kvinnor.⁹⁷ Trots åtgärder för att stärka jämlikhet mellan könen är kvinnor underrepresenterade på beslutsfattande positioner i samtliga av samhällets sfärer.⁹⁸ Bosnien-Hercegovina har ratificerat Istanbulkonventionen, FN:s kvinnokonvention (CEDAW) samt dess tilläggsprotokoll och har specifik lagstiftning för jämlikhet mellan könen och som adresserar det som lagstiftningen benämner "våld i hemmet".⁹⁹ Anti-diskrimineringslagstiftningen anger kön som diskrimineringsgrund.¹⁰⁰ Kvinnors lika rättigheter föreskrivs i lagen om jämställdhet som avser garantera jämställdhet och lika möjligheter inom alla samhällsområden. Våld i hemmet och könsbaserat våld är kriminaliserat men ses alltjämt som en familjeangelägenhet.¹⁰¹ Närmare hälften av alla kvinnor över 15 år uppger att de har utsatts för psykiskt, fysiskt eller sexuellt våld.¹⁰² Ändå är det bara 5,5 procent som anmäler händelsen eller ber om socialt stöd.¹⁰³

Den lagliga lägsta åldern för äktenskap är 18, i undantagstillstånd kan personer gifta sig från 16 års ålder. Familjerätten för Federationen, RS och distriktet Brčko föreskriver konsekvent att ett äktenskapskontrakt inte kan ingås med en person under 18 år. Däremot, om en domstol anser att personerna i fråga är mentalt och fysiskt lämpliga för ett äktenskap och om motiverade skäl uppstår, kan det tillåta ett äktenskap mellan en eller båda personerna som är 16 år.¹⁰⁴

⁹⁷ OSSE, *Bosnia and Herzegovina – Well-being and Safety of Women*, 2019-06-20, s. iii-vii, [url](#) (Hämtad 2020-08-28).

⁹⁸ UD, 2019-02-20, s. 7.

⁹⁹ UN Women, *Bosnia and Herzegovina, Ending violence against women*, [odaterad], [url](#) (Hämtad 2020-08-28).

¹⁰⁰ The Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina, *Bosnia and Herzegovina constitution*, art. 2.

¹⁰¹ UD, 2019-02-20, s. 15.

¹⁰² Ibid; OSSE, 2019, s. iii.

¹⁰³ UD, 2019-02-20, s. 15.

¹⁰⁴ Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights (OHCHR), *Committee on the Rights of the Child says that Bosnia and Herzegovina needs to adopt a comprehensive law on children's rights*, 2019-09-11, [url](#) (Hämtad 2020-09-03); End Child Prostitution, Child Pornography, and Trafficking of Children for Sexual Purposes (ECPAT), *Sexual Exploitation of Children in Bosnia and Herzegovina - to the fifth and sixth periodic reports of Bosnia and Herzegovina on the implementation of the Convention on the Rights of the Child*, 2018-11-01, s. 10, [url](#) (Hämtad 2020-09-03); United Nations Population Fund (UNFPA), *Child Marriage in Bosnia and Herzegovina*, 2014-01-01, s. 3–4, [url](#) (Hämtad 2020-09-03).

vissa romska samhällen förekommer barnäktenskap där flickor mellan 12 och 14 år gifts bort. Romska mänskliga rättighetsaktivister rapporterar att tidiga äktenskap ökar.¹⁰⁵

För mer information om kvinnors situation i Bosnien-Hercegovina rekommenderas följande rapporter:

- End Child Prostitution, Child Pornography, and Trafficking of Children for Sexual Purposes (ECPAT), Sexual Exploitation of Children in Bosnia and Herzegovina - to the fifth and sixth periodic reports of Bosnia and Herzegovina on the implementation of the Convention on the Rights of the Child, 2018-11-01, <https://www.ecpat.org/wp-content/uploads/2018/07/Convention-on-the-Rights-of-the-Child-report-on-Sexual-Exploitation-of-Children-to-the-Committee-on-the-Rights-of-the-Child-Bosnia-and-Herzegovina-English-2018.pdf>
- Migrationsverket, *Bosnien-Hercegovina: rätts- och säkerhetssektorn*, 2014-07-06, <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=32820>
- Organization for Security and Co-operation in Europe (OSCE), *OSCE-led Survey on Violence Against Women: Bosnia and Herzegovina – Well-being and Safety of Women*, 2019-06-20, https://www2.unwomen.org/-/media/field%20office%20eca/attachments/publications/2019/11/wave_svreport191119_web.pdf?la=en&vs=2900
- UN Women, *Mapping of Sexual Violence Services in the Western Balkans and Turkey*, 2019, https://www2.unwomen.org/-/media/field%20office%20eca/attachments/publications/2019/11/wave_svreport191119_web.pdf?la=en&vs=2900
- UN Women, *Regional report on discrimination of Roma women in the area of healthcare, child marriages and support and protection in cases of domestic violence*, 2019, <https://www2.unwomen.org/-/media/field%20office%20eca/attachments/publications/2019/10/regional%20report%20on%20discrimination%20of%20roma%20women%20english.pdf?la=en&vs=1148>

3.5 Hbtq-personer

Hbtq-personer är en utsatt grupp. Även om vissa förbättringar har genomförts i lagstiftningen för att skydda gruppens mänskliga rättigheter är hatpropaganda, diskriminering, våld och hot utbrett.¹⁰⁶

Allmänheten har generellt sett låg acceptans för hbtq-personer. En vanligt förekommande uppfattning är att homosexualitet är en sjukdom, och i en opinionsundersökning från 2015 stödde många straffrättsliga åtal av hbtq-personer.¹⁰⁷ I samma opinionsundersökning upp-

¹⁰⁵ USDOS, 2020-03-11, s. 27.

¹⁰⁶ Bertelsmann Stiftung, s. 15.

¹⁰⁷ UNDP, *Being LGBTI In Eastern Europe: Bosnia and Herzegovina Country Report. A participatory review and analysis of the legal, institutional, policy and socio-economic environment for lesbian, gay, bisexual, transgender and intersex people*, 2017-11-28, [url](#) (Hämtad 2020-08-26).

gavs det att de allra flesta familjer inte skulle acceptera att en familjemedlem hade en normbrytande sexuell läggning eller könsidentitet och skulle avvisa eller utesluta personen på sådana grunder.¹⁰⁸

Skydd för hbtq-personer mot diskriminering återfinns i Bosnien-Hercegovinas lag om förbud mot diskriminering som antogs år 2009. Lagen förbjuden diskriminering på grund av "sexuellt uttryck och/eller orientering" inom alla områden i det offentliga livet, inklusive utbildning, sysselsättning, hälsa, socialt skydd, bostäder, tillgång till tjänster och varor, etc. De flesta hbtq-personer kommer dock inte ut inför sina kollegor med anledning av farhågor om stigmatisering och diskriminering.¹⁰⁹

Sexuell aktivitet med samma kön avkriminaliserades 1991 i Bosnien-Hercegovina.¹¹⁰ Samkönade partnerskap erkänns inte.¹¹¹ Par av samma kön kan inte adoptera barn eller använda assisterad reproduktionsteknik, detsamma gäller transpersoner som inte får något offentligt stöd för medicinsk könskorrigering.¹¹²

Hbtq-rörelsen i Bosnien-Hercegovina började utvecklas under 2004. De följande åren präglades av våld och attacker mot hbtq-personer och organisationer. Två större attacker har ägt rum, en under Queer Sarajevo-festivalen (2008) och den andra under Merlinka-festivalen (2014).¹¹³ Rörelsens har kunnat genomföra aktiviteter under betydligt förbättrade omständigheter vad gäller den institutionella, rättsliga och politiska ramen för skydd av hbtq-personers rättigheter. Sedan 2010 har rörelsen gjort kontinuerliga ansträngningar för att kriminalisera hatbrott baserat på sexuell läggning och könsidentitet. Idag är hatbrott på grund av sexuell läggning och könsidentitet kriminaliserat i samtliga federala enheter.¹¹⁴ De flesta rapporterade ärenden uppges aldrig leda till åtal. För närvarande erkänns inte hatbrott baserat på kön, vilket innebär att intersexuella inte inbegrips. Lagen om förbud mot diskriminering har skapat en stark rättslig grund för att bekämpa våld och diskriminering av hbtq-personer. Hittills finns det dock ett mycket lågt antal rapporterade fall av kränkningar av hbtq-personers rättigheter, vilket tyder på att underrapportering är omfattande.¹¹⁵

För mer information om hbtq-personers situation i Bosnien-Hercegovina rekommenderas följande rapporter:

- Migrationsverket, *Bosnien-Hercegovina: rätts- och säkerhetssektorn*, 2014-07-06, kap. 4.4., <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=32820>

¹⁰⁸ Ibid., s. 6, 12-13; LGBTI Equal Rights Association for Western Balkans and Turkey (ERA), *Written Contribution on the position of LGBTI children and children of LGBTI parents in Bosnia and Herzegovina to the UN Committee on the Rights of the Child*, 2018-10-31, s. 3, [url](#) (Hämtad 2020-09-02).

¹⁰⁹ UNDP, 2017, s. 7.

¹¹⁰ Ibid., s. 12.

¹¹¹ Ibid., s. 7.

¹¹² Ibid.

¹¹³ Ibid; HRW, *Bosnia and Herzegovina: Attack on LGBT Activists*, 2014-02-04, [url](#) (Hämtad 2020-08-27); Amnesty International, *Eight injured as Sarajevo Queer Festival attacked*, 2008-09-26, [url](#) (Hämtad 2020-08-27).

¹¹⁴ UNDP, 2017.

¹¹⁵ Ibid, s. 6.

- United Nations Development Programme (UNDP), *Being LGBTI In Eastern Europe: Bosnia and Herzegovina Country Report. A participatory review and analysis of the legal, institutional, policy and socio-economic environment for lesbian, gay, bisexual, transgender and intersex people, and civil society*, 2017-11-28, <https://www.eurasia.undp.org/content/dam/rbec/docs/undp-rbec-blee-BOSNIA%20AND%20HERZEGOVINA.pdf>

3.6 Personer med funktionsnedsättning

Personer med funktionsnedsättning tillhör de mest utsatta i landet. Lagen i båda enheterna och på statsnivå förbjuder diskriminering av personer med fysiska, sensoriska, intellektuella och psykiska funktionshinder.¹¹⁶ Personer med funktionsnedsättning exkluderas från det offentliga rummet och i kollektivtrafiken.¹¹⁷ De vanligaste formerna av diskriminering av personer med funktionsnedsättning innefattar hinder för förverkligandet av individuella rättigheter, försenade betalningar av invaliditetsersättningar, anställning samt socialt och hälso-skydd.¹¹⁸ Barn med funktionsnedsättning placeras alltjämt på institution och har svårt att få tillgång till lagstadgad skolundervisning. Sociala och medicinska inrättningar är dåligt anpassade. Landet rekommenderas av FN:s kommitté för rättigheter för personer med funktionsnedsättning att stärka skyddet för kvinnor och tvångsintagna med funktionsnedsättning.¹¹⁹ Dessa grupper har svårt att få tillgång till arbetsmarknaden oavsett typ av nedsättning.

För mer information om situationen för personer med funktionsnedsättning i Bosnien-Herzegovina rekommenderas följande rapporter:

- UD, *Bosnien och Herzegovina – Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer: situation per den 30 juni 2018*, 2019-02-20, <https://www.regeringen.se/49137b/contentassets/442f03760a9e4621831e6fa6f28baf5a/bosnien-och-herzegovina---manskliga-rattigheter-demokrati-och-rattsstatens-principer-2018.pdf>
- USDOS, *Country Report on Human Rights Practices: Bosnia and Herzegovina 2019*, 2020-03-11, <https://www.state.gov/reports/2019-country-reports-on-human-rights-practices/>

3.7 Barn

Bosnien Herzegovina har tillträtt FNs konvention om barns rättigheter genom övertagande av f.d. Jugoslaviens internationella åtaganden. Medan f.d. Jugoslavien hade formella reservationer mot vissa av konventionens artiklar har Bosnien Herzegovina deklarerat att man utökar sina åtaganden till att gälla konventionen i sin helhet.¹²⁰

Medborgarskap erhålls vid födseln om en eller båda föräldrarna är medborgare i Bosnien Herzegovina. Nyfödda registreras oftast direkt efter födsel av föräldrarna.¹²¹ Bland landets romska minoritet

¹¹⁶ USDOS, 2020-03-11, s. 28.

¹¹⁷ UD, s. 18.

¹¹⁸ USDOS, 2020-03-11, s. 28.

¹¹⁹ Ibid.; UD, s. 18.

¹²⁰ United Nations Treaty Collection, [url](#) (hämtad 2020-10-30).

¹²¹ United States Department of State (USDOS), *Bosnia and Herzegovina 2019 Human Rights Report*, s. 25, [url](#) (hämtad 2020-10-30).

förekommer dock att föräldrar avstår från att registrera födsel.¹²² Det finns rättsliga möjligheter till att göra registreringen i efterhand men proceduren är komplex.¹²³

Grundskoleutbildning är gratis och obligatorisk men ekonomiska utmaningar, etnisk och religiös diskriminering och fysiska hinder för barn med funktionsnedsättning, medför att en del barn tvingas avstå skolgång.¹²⁴ Inom den romska minoriteten är det särskilt vanligt att unga flickor hoppar av skolan vid tidig ålder.¹²⁵ Överlag är skolgång en problematisk fråga för romska barn där en oproportionerligt stor del inte går i grundskolan.¹²⁶

Landet har en decentraliserad utbildningsstruktur med skilda läroplaner, "två skolor under ett tak", där läroplanen är uppdelad på språk och religion. Vilket innebär en etnisk segregering av eleverna, något som inte är ovanlig i landet.¹²⁷ Under 2017 gav regeringen sitt stöd till ett förslag om att förbjuda etnisk segregering i skolor. Lagstiftningen har dock ännu inte antagits.¹²⁸

Barn som saknar föräldrar placeras fortfarande på institutioner.¹²⁹ Våld i uppfostringssyfte är vanligt förekommande i Bosnien Hercegovina.¹³⁰ Våld mot barn inom familjen är förbjudet i Republika Srpska (RS) men inte reglerat på nationell nivå eller i Federationen och Brčko-distriktet.¹³¹ Barnäktenskap förekommer, framförallt utbrett inom den romska minoriteten.¹³² Det förekommer att barn utsätts för människohandel, både för sexuellt utnyttjande och för organiserat tiggeri.¹³³

Staten är aktiv i sitt arbete för att främja barns rättigheter och även om vissa framsteg gjorts genom strukturella reformer finns kvarvarande implementeringsproblem.¹³⁴ Ombudsmannen har det formella ansvaret att övervaka att barns rättigheter tillvaratas och att lagstiftningen tillämpas ändamålsenligt. I sin senaste årliga rapport utfärdade Ombudsmannen en rad rekommendationer avseende rekommenderade åtgärder för att bättre implementera befintlig lagstiftning och för att möjliggöra bättre koordination mellan olika statliga aktörer.¹³⁵ De insatser som görs är dock i första hand fokuserade på att skydda barn som fallit offer för övergrepp och diskriminering snarare än tidiga insatser och strukturella förändringar.¹³⁶ De framstegs som görs och de åtgärder som vidtas förefaller dock inte nå de mest utsatta utan istället sker en ökning av skillnaderna mellan barn i olika demografiska grupper.¹³⁷

¹²² Ibid.

¹²³ Ibid.

¹²⁴ UD, s. 25 ff.

¹²⁵ United Nations Children's Fund (UNICEF), *Situation Analysis of Children and Adolescents in Bosnia and Herzegovina, March 2020*, s. 15, [url](#) (hämtad 2020-11-03)

¹²⁶ UD, s. 13.

¹²⁷ UD, s. 13.

¹²⁸ UD, s. 14.

¹²⁹ UNHCR, s. 21.

¹³⁰ UNHCR, s. 19-20; UD, s. 15.

¹³¹ UD, s. 15-16.

¹³² USDOS, s. 27.

¹³³ UD, s. 15; UNHCR, s. 19-20.

¹³⁴ EU-kommissionen, *Commission Staff Working Document Bosnia and Herzegovina 2020*, s. 31-33, [url](#) (hämtad 2020-11-03); UNICEF, s. 17 ff.

¹³⁵ The Institution of Human Rights Ombudsman of Bosnia and Herzegovina, *Annual Report on results of the activities of the Institution of Human Rights Ombudsman of BiH for 2019*, s. 11 ff., [url](#) (hämtad 2020-10-30).

¹³⁶ USDOS, s. 25 ff.; UNICEF, s. 4-5.

¹³⁷ UNICEF, s. 5.

För mer information rekommenderas följande rapporter;

United Nations Children's Fund (UNICEF), *Situation Analysis of Children in Bosnia and Herzegovina*, March 2019, <https://www.unicef.org/bih/media/4971/file/Situation%20Analysis%20of%20Children%20in%20Bosnia%20and%20Herzegovina.pdf>

The Institution of Human Rights Ombudsman of Bosnia and Herzegovina, *Annual Report on results of the activities of the Institution of Human Rights Ombudsman of BiH for 2019*, https://ombudsmen.gov.ba/documents/ombudsmen_doc2020051813152592eng.pdf

United States Department of State (USDOS), *Bosnia and Herzegovina 2019 Human Rights Report*, <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2020/02/BOSNIA-AND-HERZEGOVINA-2019-HUMAN-RIGHTS-REPORT.pdf>

3.8 Rätten till liv, kroppslig integritet och personlig säkerhet

3.8.1 Dödsstraff

Bosnien-Hercegovina har ratificerat flera internationella konventioner som förbjuder dödsstraff.¹³⁸ Dödsstraff är avskaffat helt på statsnivå i Bosnien-Hercegovinas sedan 2001. RS hade kvar dödsstraffet i sin konstitution fram till 2019, men i brottsbalken angavs ingen tillämpning.¹³⁹ Det var emellertid först den 4 oktober 2019 som dödsstraffet helt raderades från RS konstitution.¹⁴⁰

3.8.2 Kroppsstraff, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning

Bosnien-Hercegovinas konstitution förbjuder tortyr och omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning.¹⁴¹ Konstitutionen garanterar mänskliga rättigheter och friheter i Bosnien-Hercegovina, och har företrädare framför alla andra lagar. Konstitutionen för RS garanterar att ingen får utsättas för tortyr eller grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning.¹⁴² Konstitutionen för Federationen ålägger att federationen ska säkerställa tillämpningen av internationellt erkända rättigheter och friheter, och att förbudsrätten gäller alla personer i territoriet.¹⁴³

Ombudsmannen i Bosnien-Hercegovina innehar uppgiften att vara en nationell förbyggande mekanism mot tortyr.¹⁴⁴ I sin rapport från 2019 skriver dock ombudsmannen att Bosnien-Hercegovina i praktiken inte har kunnat etablera någon nationell förebyggande

¹³⁸ Europarådet, *Chart of signatures and ratifications of Treaty 187*, 2020-07-24, [url](#) (Hämtad 2020-08-26); Europarådet, *Chart of signatures and ratifications of Treaty 114*, 2020-07-24, [url](#) (Hämtad 2020-08-26); United Nations Treaty Collection, *12. Second Optional Protocol to the International Covenant on Civil and Political Rights, aiming at the abolition of the death penalty*, 2020-07-23, [url](#) (Hämtad 2020-08-26).

¹³⁹ UD, s. 9.

¹⁴⁰ Independent Balkan News Agency, *Death penalty officially removed from Republika Srpska Constitution*, 2019-11-4, [url](#) (Hämtad 2020-08-26).

¹⁴¹ The Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina, art. 2.

¹⁴² The Institution of Human Rights Ombudsman of Bosnia and Herzegovina, *Specijalni izvještaj o stanju u prostorijama za zadržavanje u pojedinim policijskim upravama u Bosni i Hercegovini*, 2019-03-01, [url](#) (Hämtad 2020-08-27).

¹⁴³ Ibid.

¹⁴⁴ The Institution of Human Rights Ombudsman of Bosnia and Herzegovina, *Role and Function*, [odaterad], [url](#) (Hämtad 2020-08-27).

mekanism för att förebygga tortyr. Efter ett besök under 2015 noterade Europarådets kommitté mot tortyr uppgifter om att brottsmisstänkta hade utsatts för fysiskt våld såsom slag, sparkar, batongslag och elchocker.¹⁴⁵ Rapporten noterar även att individer satts belagda med handbojor i s.k. stresslägen i flera timmar, samt att fler personer återigen uppgav att de utsatts för skenavrättning med pistol riktad mot huvudet eller införd i munnen.¹⁴⁶ Europarådets kommitté mot tortyr noterade likartade missförhållanden under ett besök 2012.¹⁴⁷ Svenska utrikesdepartementet noterar även de att inga nämnvärda förbättringar har skett sedan Europarådets besök 2015.¹⁴⁸

För mer information rekommenderas följande rapporter:

- Europarådets kommitté mot tortyr och omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning (CPT), *Report to the Government of Bosnia and Herzegovina on the visit to Bosnia and Herzegovina carried out by the European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT) from 29 September to 9 October, 2016-07-05*, <https://rm.coe.int/pdf/1680760883>

3.8.3 Våldsnivåer till följd av väpnade konflikter eller andra motsättningar

Det har tidigare inte identifierats några omständigheter som medfört att Migrationsverket haft anledning att ta ställning till huruvida det i utlänningsrättslig mening råder väpnad konflikt eller andra svåra motsättningar av våldsam art i Bosnien-Hercegovina.

3.8.4 Miljökatastrofer

Det råder inte några omfattande miljökatastrofer i Bosnien-Hercegovina.

4 Myndigheternas förmåga att garantera grundläggande fri- och rättigheter

4.1 Rätts- och säkerhetssektorns funktionalitet och integritet

Migrationsverket har tidigare gjort en analys av den bosnisk-Hercegovina rätts- och säkerhetssektorns funktionalitet och integritet. En genomgång av de slutsatser som togs upp

¹⁴⁵ European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT), *Report to the Government of Bosnia and Herzegovina on the visit to Bosnia and Herzegovina carried out by the European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT) from 29 September 2015*, 2016-07-05, s. 12, [url](#) (Hämtad 2020-08-27).

¹⁴⁶ Ibid.

¹⁴⁷ CPT, *Report to the Government of Bosnia and Herzegovina on the visit to Bosnia and Herzegovina carried out by the European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT) from 5 to 11 December 2012*, 2013-09-12, s. 9, [url](#) (Hämtad 2020-08-27).

¹⁴⁸ UD, s. 8.

2014 med vad som idag rapporteras från Europeiska rådet, Sveriges och USA:s utrikesdepartement, visar på att samma problemsamling fortsätter att existera i Bosnien-Hercegovina.

Rättsvårdande myndigheter finns på plats i Bosnien-Hercegovina och åtnjuter demokratisk legitimitet.¹⁴⁹

Polisfunktionen i Bosnien och Hercegovina är i hög grad fragmenterad och det finns stora brister i koordination mellan de olika polisorganen. Ett antal integritetshotande faktorer kan dock identifieras. Det förekommer politiskt inflytande, det finns en kultur av korruption och det förekommer brister i agerande och bemötande av samhällets särskilt utsatta grupper (hbtq-personer, romer och våldsutsatta kvinnor och barn). Dessa omständigheter kan verka försvårande för enskilda medborgares möjligheter att tillgodogöra sig sina rättigheter. Det bedrivs dock förbättringsarbete som adresserar dessa problem. Uppgifter som grova övergrepp från polispersonal återfinns i tillgänglig rapportering, men det förekommer i samband med frihetsberövanden och förhör, vilket sporrar av en rättskultur där erkännanden tillerkänns ett exklusivt bevisvärde. Interna kontrollmekanismer finns på plats, men deras oberoende och effektivitet kan ifrågasättas.¹⁵⁰

Åklagar- respektive domstolsväsendet finns representerat över hela Bosnien-Hercegovina. Risken för "etniskt jäv" är dock ett allvarligt hot mot domstols- och åklagarväsendets integritet. Åklagare och domare tillsätts i enlighet med särskild rättslig reglering och har i grunden adekvat utbildning och erfarenhet. Domstolar och åklagarmyndigheter finns på plats i hela landet. Rättssektorn är finansiellt prioriterad och det finns ingenting som tyder på annat än att domare och åklagare generellt sett har den kompetens som krävs för att utföra sitt arbete. Kapacitetsbrister uppstår dock inom domstolsväsendet till följd av ineffektiv administration och svåra jurisdiktionsfrågor. Praxis och procedurfrågor är komplexa i en rättslig miljö där rättstillämpningen präglas av utslag från tre skilda Högsta Domstolar. I praktiken leder detta till bristande effektivitet med stora ärendebalanser. Till detta kommer en tradition av otillbörligt inflytande från politiska aktörer och inflytelserika kriminella element. Slutligen bör nämnas att den utbredda korruptionen givetvis påverkar såväl den faktiska integriteten hos rättsväsendets institutioner som allmänhetens förtroende för dessa.¹⁵¹

Sammanfattningsvis finns ett fungerande rättsväsende på plats i Bosnien-Hercegovina trots identifierade problemområden. Funktionsdugligheten kan dock värderas på ett annat sätt när det kommer till särskilda fall som innehåller politiskt känsliga beståndsdelar, eller där en part har stort informellt inflytande genom ekonomiska eller sociala resurser eller organiserad brottslighet.¹⁵² Bristande representation och kunskap skapar en situation där hbtq-personer, offer för våld i nära relationer och romer kan stöta på problem i att få sina rättigheter respekterade av myndigheterna.¹⁵³

För den fullständiga analysen av Bosnien-Hercegovinas rätts- och säkerhetssektor, se:

¹⁴⁹ Migrationsverket, s. 32–33; UD, s. 2–4, 8, 15–17; EU-kommissionen, s. 9–12, 28–46, 50–55; USDOS, 2020-03-11, s. 1–4, 6–7, 20–21, 23–33.

¹⁵⁰ Ibid.

¹⁵¹ Ibid.

¹⁵² Migrationsverket, s. 32–33; UD, s. 2–3; USDOS, 2020-03-11, s. 6.

¹⁵³ Migrationsverket, s. 32; UD, s. 4, 15; USDOS, 2020-03-11, s. 23–25, 27, 29–32.

- Migrationsverket, Bosnien-Hercegovina: rätts- och säkerhetssektorn, 2014-07-06, kap. 4.4., <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=32820>

Även följande rapport utvärderar rätt- och säkerhetssektorn i Bosnien-Hercegovina:

- Europarådet, Groups of States against Corruption (GRECO), *Fourth Evaluation Round. Corruption prevention in respect of members of parliament, judges and prosecutors*, 2019-04-02, <https://rm.coe.int/fourth-evaluation-round-corruption-prevention-in-respect-of-members-of/16808acd50>

5 Non-refoulement

Bosnien-Hercegovina har undertecknat såväl 1951-års Genèvekonvention som 1967 års New York-protokoll. I artikel 3 i den nationella lagstiftningen om asyl och temporärt skydd stadgas att lagen ska tolkas i enlighet med internationella konventioner och internationell humanitär rätt. Artikel 6 i samma lag innehåller dessutom ett uttryckligt förbud mot refoulement.¹⁵⁴

Bosnien-Hercegovina har inte traditionellt sett varit en destination för migranter och asylsökande, däremot ett transitland på balkanrutten för att ta sig mot ett EU-land.¹⁵⁵ Under de senaste åren har Bosnien-Hercegovina sett en ökning av både ankomster av migranter och asylsökande. Icke-statliga organisationer (NGO:er) uppger att regeringen i Bosnien-Hercegovina har misslyckats med att skydda flyktingars och migranternas rättigheter.¹⁵⁶ Så kallade "push backs" från Kroatien har försatt många migranter och flyktingar i osäkra förhållanden vid gränsen.¹⁵⁷ Bosnien-Hercegovina uppges även utföra så kallade "push backs" mot grannländerna.¹⁵⁸ Den icke-statliga organisationen Cooperative for Assistance and Relief Everywhere (CARE) uppger i en rapport från den 22 maj 2020 att inga asylsökande i Bosnien-Hercegovina beviljats flyktingstatus sedan 2014, och att få har erbjuds subsidiärt skydd.¹⁵⁹

UNHCR har uttryckt oro för att potentiella asylsökande i förvar i Bosnien-Hercegovina, saknar eller har bristfällig tillgång till asyلفörfaranden och att myndigheterna i förtid kan återvända potentiella asylsökande (enligt återtagandeavtal) innan de fått möjlighet att ansöka

¹⁵⁴ UNHCR, *Law on Asylum and Temporary Protection*, art. 3, art. 4, [odaterad], [url](#) (Hämtad 2020-07-24).

¹⁵⁵ Frontex, *Migratory Routes - Western Balkan Route 2017*, [odaterad], [url](#) (Hämtad 2020-08-30); Info Migrants, *The Balkan route – explained*, 2017-03-29, [url](#) (Hämtad 2020-08-30).

¹⁵⁶ International Organization for Migration (IOM), *Forced Movement of Migrants in Bosnia Sparks Warning of Humanitarian Emergency*, 2019-10-17, [url](#) (Hämtad 2020-08-30); Amnesty International, *Bosnia: Decision to confine thousands of migrants into camp inhumane and puts lives at risk*, 2020-03-27, [url](#) (Hämtad 2020-08-30); HRW, *Bosnia Should Immediately Close Inhumane Migrant Camp*, 2019-10-19, [url](#) (Hämtad 2020-08-30); HRW, *Bosnia Failing to Protect Asylum Seekers*, 2018-04-24, [url](#) (Hämtad 2020-08-30).

¹⁵⁷ European Council on Refugees and Exiles (ECRE), *Widespread Pushbacks and Violence Along Borders in the Balkans Continues*, 2019-12-20, [url](#) (Hämtad 2020-08-30); Balkan Insight, *On Bosnia's Border with Croatia, Tensions Build over Migrants, Refugees*, 2020-08-19, [url](#) (Hämtad 2020-08-30).

¹⁵⁸ Border Violence Monitoring Network (BVMN), *Illegal Push-backs and Border Violence Report, Balkan Region July*, 2020-08-15, s. 10-12, [url](#) (Hämtad 2020-09-10); BVMN, *Illegal Push-backs and Border Violence Report, Balkan Region June 2020*, 2020-07-16, s. 13-14, [url](#) (Hämtad 2020-09-10).

¹⁵⁹ Cooperative for Assistance and Relief Everywhere (CARE), *CARE Balkans - The Situation of Refugees and Migrants – Assessment Report – Findings and Recommendations*, 2020-05-22, [url](#) (Hämtad 2020-08-30).

om asyl.¹⁶⁰ UNHCR noterar även att asylsökande inte har tillräcklig juridisk hjälp.¹⁶¹ Det noteras vidare att det inte fanns några tydliga metoder för att bedöma asylsökandes påståenden och trovärdighet, inklusive ursprungsland, och att riktlinjerna för att avgöra om det fanns en risk för förföljelse var orimligt hårda.¹⁶² Asylmyndigheter har därtill brist på personal, vilket medfört att asylprocessen blivit mycket lång, vilket avskräcker flyktingar från att söka asyl i landet.¹⁶³

¹⁶⁰ USDOS, 2020-03-11, s. 5–18.

¹⁶¹ Ibid.

¹⁶² Ibid.

¹⁶³ Ibid.

Källförteckning

Elektroniska källor

Amnesty International, *Human Rights in Europe – Review of 2019 – Bosnia and Herzegovina*, 2020-04-16, <https://www.amnesty.org/download/Documents/EUR0120982020ENGLISH.PDF> (Hämtad 2020-08-27)

Amnesty International, *Bosnia: Decision to confine thousands of migrants into camp inhumane and puts lives at risk*, 2020-03-27, <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2020/03/bosnia-decision-to-confine-thousands-of-migrants-into-camp-inhumane-and-puts-lives-at-risk/> (Hämtad 2020-08-30)

Amnesty International, *Eight injured as Sarajevo Queer Festival attacked*, 2008-09-26, <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2008/09/eight-injured-sarajevo-queer-festival-attacked-20080926/> (Hämtad 2020-08-27)

Balkan Insight, *On Bosnia's Border with Croatia, Tensions Build over Migrants, Refugees*, 2020-08-19, <https://balkaninsight.com/2020/08/19/on-bosnias-border-with-croatia-tensions-build-over-migrants-refugees/> (Hämtad 2020-08-30)

Balkan Insight, *Bosnia Remains Hostage to Old, Obsolete Narratives*, 2019-10-28, <https://balkaninsight.com/2019/10/28/bosnia-remains-hostage-to-old-obsolete-narratives/> (Hämtad 2020-09-02)

Bertelsmann Stiftung, *BTI 2020 Country Report – Bosnia and Herzegovina*, 2020-04-29, https://www.bti-project.org/content/en/downloads/reports/country_report_2020_BIH.pdf (Hämtad 2020-08-14)

Border Violence Monitoring Network (BVMN), *Illegal Push-backs and Border Violence Report, Balkan Region July*, 2020-08-15, https://www.borderviolence.eu/wp-content/uploads/2020_July_Report.pdf (Hämtad 2020-09-10)

BVMN, *Illegal Push-backs and Border Violence Report, Balkan Region June 2020*, 2020-07-16, <https://www.borderviolence.eu/wp-content/uploads/JUNE-REPORT.pdf> (Hämtad 2020-09-10)

Cooperative for Assistance and Relief Everywhere (CARE), *CARE Balkans - The Situation of Refugees and Migrants – Assessment Report – Findings and Recommendations*, 2020-05-22, https://www.care.de/fileadmin/user_upload/Nothilfe/Kontinente/Europa/Balkan/Assessment_Report_-_Bosnia_2020_Policy_final.pdf (Hämtad 2020-08-30)

End Child Prostitution, Child Pornography, and Trafficking of Children for Sexual Purposes (ECPAT), *Sexual Exploitation of Children in Bosnia and Herzegovina - to the fifth and sixth periodic reports of Bosnia and Herzegovina on the implementation of the Convention on the Rights of the Child*, 2018-11-01, <https://www.ecpat.org/wp-content/uploads/2018/07/Convention-on-the-Rights-of-the-Child-report-on-Sexual-Exploitation-of-Children-to-the-Committee-on-the-Rights-of-the-Child-Bosnia-and-Herzegovina-English-2018.pdf> (Hämtad 2020-09-03)

EU, Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/32/EU av den 26 juni 2013 om gemensamma förfaranden för att bevilja och återkalla internationellt skydd, 2013-06-26, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013L0032&from=sv> (Hämtad 2020-07-30)

EU-kommissionen, *Commission Staff Working Document - Analytical Report Accompanying the document Communication from the Commission to the European Parliament and the Council Commission Opinion on Bosnia and Herzegovina's application for membership of the European Union*, 2019-05-29, <https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/20190529-bosnia-and-herzegovina-analytical-report.pdf> (Hämtad 2020-09-02)

EU-kommissionen, Commission Staff Working Document Bosnia and Herzegovina 2020, https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/bosnia_and_herzegovina_report_2020.pdf (hämtad 2020-11-03)

Euractiv, *Russia calls for closing UN office in Bosnia*, 2019-11-06, <https://www.euractiv.com/section/global-europe/news/russia-calls-for-closing-un-office-in-bosnia/> (Hämtad 2020-09-02)

Europarådet, *Chart of signatures and ratifications of Treaty 114*, 2020-07-24, https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/114/signatures?p_auth=BP0IGpH5 (Hämtad 2020-08-26)

Europarådet, *Chart of signatures and ratifications of Treaty 187*, 2020-07-24, https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/187/signatures?p_auth=BP0IGpH5 (Hämtad 2020-08-26)

Europarådet, *Local and regional democracy in Bosnia and Herzegovina*, 2019-10-31, <https://www.coe.int/en/web/congress/-/local-and-regional-democracy-in-bosnia-and-herzegovina> (Hämtad 2020-09-02)

Europarådet, Groups of States against Corruption (GRECO), *Fourth Evaluation Round. Corruption prevention in respect of members of parliament, judges and prosecutors*, 2019-04-02, <https://rm.coe.int/fourth-evaluation-round-corruption-prevention-in-respect-of-members-of/16808acd50> (Hämtad 2020-09-11)

European Council on Refugees and Exiles (ECRE), *Widespread Pushbacks and Violence Along Borders in the Balkans Continues*, 2019-12-20, <https://www.ecre.org/widespread-pushback-and-violence-along-borders-in-the-balkans-continues/> (Hämtad 2020-08-30)

European Commission against Racism and Intolerance (ECRI), *Fourth Opinion on Bosnia and Herzegovina*, 2017-02-28, <https://rm.coe.int/4th-op-bih-en/16808e2c53> (Hämtad 2020-08-28)

European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT), *Report to the Government of Bosnia and Herzegovina on the visit to Bosnia and Herzegovina carried out by the European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT) from 29 September 2015*, 2016-07-05, <https://rm.coe.int/pdf/1680760883> (Hämtad 2020-08-27)

CPT, *Report to the Government of Bosnia and Herzegovina on the visit to Bosnia and Herzegovina carried out by the European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading*

Treatment or Punishment (CPT) from 5 to 11 December 2012, 2013-09-12, <https://rm.coe.int/Co-ERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=0900001680694015> (Hämtad 2020-08-27).

European Council on Refugees and Exiles (ECRE), *Widespread Pushbacks and Violence Along Borders in the Balkans Continues*, 2019-12-20, [url](#) (Hämtad 2020-08-30)

Freedom House, *Freedom in the World — Bosnia and Herzegovina Country Report 2020*, 2020-03-04, <https://freedomhouse.org/country/bosnia-and-herzegovina/freedom-world/2020> (Hämtad 2020-08-20)

Frontex, *Migratory Routes - Western Balkan Route 2017*, [odaterad], <https://frontex.europa.eu/along-eu-borders/migratory-routes/western-balkan-route/> (Hämtad 2020-08-30)

Human Rights Watch (HRW), *World Report 2020 – Bosnia and Herzegovina*, 2020-01-14, https://www.hrw.org/sites/default/files/world_report_download/hrw_world_report_2020_0.pdf (Hämtad 2020-08-27)

HRW, *Bosnia and Herzegovina: Ethnic Discrimination a Key Barrier*, 2019-12-12, <https://www.hrw.org/news/2019/12/12/bosnia-and-herzegovina-ethnic-discrimination-key-barrier> (Hämtad 2020-08-26)

HRW, *Bosnia Should Immediately Close Inhumane Migrant Camp*, 2019-10-19, <https://www.hrw.org/news/2019/10/19/bosnia-should-immediately-close-inhumane-migrant-camp> (Hämtad 2020-08-30)

HRW, *Bosnia Failing to Protect Asylum Seekers*, 2018-04-24, <https://www.hrw.org/news/2018/04/24/bosnia-failing-protect-asylum-seekers> (Hämtad 2020-08-30)

HRW, *Bosnia and Herzegovina: Attack on LGBT Activists*, 2014-02-04, <https://www.hrw.org/news/2014/02/04/bosnia-and-herzegovina-attack-lgbt-activists> (Hämtad 2020-08-27)

Independent Balkan News Agency, *Death penalty officially removed from Republika Srpska Constitution*, 2019-11-04, <https://balkaneu.com/death-penalty-officially-removed-from-republika-srpska-constitution/> (Hämtad 2020-08-26)

Info Migrants, *The Balkan route – explained*, 2017-03-29, <https://www.infomigrants.net/en/post/2546/the-balkan-route-explained> (Hämtad 2020-08-30)

International Organization for Migration (IOM), *Forced Movement of Migrants in Bosnia Sparks Warning of Humanitarian Emergency*, 2019-10-17, <https://www.iom.int/news/forced-movement-migrants-bosnia-sparks-warning-humanitarian-emergency> (Hämtad 2020-08-30)

LGBTI Equal Rights Association for Western Balkans and Turkey (ERA), *Written Contribution on the position of LGBTI children and children of LGBTI parents in Bosnia and Herzegovina to the UN Committee on the Rights of the Child*, 2018-10-31, <https://www.lgbti-era.org/sites/default/files/pdffdocs/Written%20Contribution%20on%20the%20position%20of%20LGBTI%20children%20and%20children%20of%20LGBTI%20parents%20in%20Bosnia%20and%20Herzegovina.pdf> (Hämtad 2020-09-02)

Migrationsverket, *Bosnien-Hercegovina: rätts- och säkerhetssektorn*, 2014-07-06, <https://lifo.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=32820> (Hämtad 2020-08-24)

Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights (OHCHR), *Committee on the Rights of the Child says that Bosnia and Herzegovina needs to adopt a comprehensive law on children's rights*, 2019-09-11, <https://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=24975&LangID=E> (Hämtad 2020-09-03)

Office of the High Representative for Bosnia and Herzegovina (OHR), *Mandate*, [odaterad], <http://www.ohr.int/about-ohr/mandate/> (Hämtad 2020-08-24)

OHR, *Fifty-seventh report of the High Representative for Implementation of the Peace Agreement on Bosnia and Herzegovina*, 2020-05-05, <http://www.ohr.int/?p=103949&print=pdf> (Hämtad 2020-09-03)

OHR, *56th report of the High Representative for Implementation of the Peace Agreement on Bosnia and Herzegovina*, 2019-11-05, <http://www.ohr.int/?p=102518&print=pdf> (Hämtad 2020-09-02)

OHR, *51st Report of the High Representative for Implementation of the Peace Agreement on Bosnia and Herzegovina to the Secretary-General of the United Nations*, 2017-05-17, <http://www.ohr.int/?p=97409&print=pdf> (Hämtad 2020-09-02)

OHR, *Peace Implementation Council*, [odaterad], <http://www.ohr.int/international-community-in-bih/peace-implementation-council/> (Hämtad 2020-09-02).

OHR, *Constitution of the Federation of Bosnia and Herzegovina*, 1994-07-21, <http://www.ohr.int/ohr-dept/legal/laws-of-bih/pdf/001%20-%20Constitutions/FBH/FBH%20CONSTITUTION%20FBH%201-94%20and%2013-97.pdf> (Hämtad 2020-09-03)

OHR, *Constitution of Republika Srpska - Revised Text (Constitution and Amendments I-LXV)*, 1992-03-16, <http://www.ohr.int/ohr-dept/legal/laws-of-bih/pdf/001%20-%20Constitutions/RS/RS%20CONSTITUTION%20OF%20REPUBLIKA%20SRPSKA.pdf> (Hämtad 2020-09-03)

Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE), *The General Framework Agreement for Peace in Bosnia-Herzegovina*, 1995-11-21, <https://www.osce.org/files/f/documents/e/0/126173.pdf> (Hämtad 2020-08-20)

OSSE, *Bosnia and Herzegovina – Well-being and Safety of Women*, 2019-06-20, https://www.osce.org/files/f/documents/3/5/423470_1.pdf (Hämtad 2020-08-28)

Radio Free Europe/Radio Liberty (RFE/RL), *It's Complicated: Bosnia's Byzantine System Of Government*, 2018-10-11, <https://www.rferl.org/a/its-complicated/29538308.html> (Hämtad 2020-09-02)

Regional Cooperation Council, *Balkan Barometer 2019*, 2019, https://www.rcc.int/seeds/files/RCC_BalkanBarometer_PublicOpinion_2019.pdf (Hämtad 2020-08-24)

Reporters Without Borders (RSF), *World Press Freedom Index 2020*, 2020, [odaterad], <https://rsf.org/en/ranking> (Hämtad 2020-08-27)

The Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina, *Bosnia and Herzegovina constitution*, [odaterad], <http://www.ccbh.ba/osnovni-akti/ustav/?title=preambula> (Hämtad 2020-08-30)

The Guardian, *Bosnia is at risk of becoming a failed state. Does the EU want that on its doorstep?*, 2019-11-12, <https://www.theguardian.com/commentisfree/2019/nov/12/bosnia-crisis-eu-eu-rope> (Hämtad 2020-09-02)

The Institution of Human Rights Ombudsman of Bosnia and Herzegovina, *Role and Function*, [odaterad], <https://www.ombudsmen.gov.ba/Default.aspx?id=10&lang=EN> (Hämtad 2020-08-27)

The Institution of Human Rights Ombudsman of Bosnia and Herzegovina, *Specijalni izvještaj o stanju u prostorijama za zadržavanje u pojedinim policijskim upravama u Bosni i Hercegovini*, 2019-03-01, https://www.ombudsmen.gov.ba/documents/obmudsmen_doc2019041708251344bos.pdf (Hämtad 2020-08-27)

The Institution of Human Rights Ombudsman of Bosnia and Herzegovina, *Annual Report on results of the activities of the Institution of Human Rights Ombudsman of BiH for 2019*, https://ombudsmen.gov.ba/documents/obmudsmen_doc2020051813152592eng.pdf (hämtad 2020-10-30).

Transparency International (TI), *Corruption Perceptions Index 2019*, 2020-01-23, https://images.transparencycdn.org/images/2019_CPI_Report_EN_200331_141425.pdf (Hämtad 2020-08-24)

Utrikesdepartementet (UD), *Bosnien och Hercegovina – Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer: situation per den 30 juni 2018*, 2019-02-20, <https://www.regeringen.se/49137b/contentassets/442f03760a9e4621831e6fa6f28baf5a/bosnien-och-hercegovina---manskliga-rattigheter-demokrati-och-rattsstatens-principer-2018.pdf> (Hämtad 2020-08-28)

Utrikespolitiska institutet (UI), Landguiden [betaltjänst], *Demokrati och rättigheter*, 2020-08-31, <https://www.ui.se/landguiden/lander-och-omraden/europa/bosnien-hercegovina/demokrati-och-rattigheter/> (Hämtad 2020-08-18)

UI, Landguiden [betaltjänst], *Politiskt system*, 2019-06-26, <https://www.ui.se/landguiden/lander-och-omraden/europa/bosnien-hercegovina/politiskt-system/> (Hämtad 2020-08-18)

UI, Landguiden [betaltjänst], *Aktuell politik*, 2019-12-05, <https://www.ui.se/landguiden/lander-och-omraden/europa/bosnien-hercegovina/aktuell-politik/> (Hämtad 2020-08-18)

UI, Landguiden [betaltjänst], *Modern historia*, 2017-04-10, <https://www.ui.se/landguiden/lander-och-omraden/europa/bosnien-hercegovina/modern-historia/> (Hämtad 2020-08-18)

United Nations Development Programme (UNDP), *Being LGBTI In Eastern Europe: Bosnia and Herzegovina Country Report. A participatory review and analysis of the legal, institutional, policy and socio-economic environment for lesbian, gay, bisexual, transgender and intersex people, and*

civil society, 2017-11-28, <https://www.eurasia.undp.org/content/dam/rbec/docs/undp-rbec-blee-BOSNIA AND HERZEGOVINA.pdf> (Hämtad 2020-08-26)

United Nations Children's Fund (UNICEF), *Situation Analysis of Children and Adolescents in Bosnia and Herzegovina*, March 2020, <https://www.unicef.org/bih/media/4971/file/Situation%20Analysis%20of%20Children%20in%20Bosnia%20and%20Herzegovina.pdf> (hämtad 2020-11-03)

United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR), *Law on Asylum and Temporary Protection*, [odaterad], <http://www.unhcr.rs/media/docs/2018/LawOnAsylumAndTemporaryProtectionRS.pdf> (Hämtad 2020-07-24)

United Nations Population Fund (UNFPA), *Child Marriage in Bosnia and Herzegovina*, 2014-01-01, https://eeca.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/unfpa_bosnia_overview.pdf (Hämtad 2020-09-03)

United Nations Security Council (UNSC), *Letter dated 25 October 2019 from the Secretary-General addressed to the President of the Security Council*, 2019-10-28, https://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2019_843.pdf (Hämtad 2020-09-02)

United Nations Treaty Collection, *12. Second Optional Protocol to the International Covenant on Civil and Political Rights, aiming at the abolition of the death penalty*, 2020-07-23, https://treaties.un.org/pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=IV-12&chapter=4 (Hämtad 2020-08-26)

UN Women, *Bosnia and Herzegovina, Ending violence against women*, [odaterad], <https://eca.unwomen.org/en/where-we-are/bosnia-and-herzegovina/ending-violence-against-women> (Hämtad 2020-08-28)

United States Department of State (USDOS), *Bosnia and Herzegovina 2019 Human Rights Report*, <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2020/02/BOSNIA-AND-HERZEGOVINA-2019-HUMAN-RIGHTS-REPORT.pdf> (hämtad 2020-10-30).

United States Department of State (USDOS), *2019 Report on International Religious Freedom: Bosnia and Herzegovina*, 2020-06-10, <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2020/06/BOSNIA-AND-HERZEGOVINA-2019-INTERNATIONAL-RELIGIOUS-FREEDOM-REPORT.pdf> (Hämtad 2020-08-28)

USDOS, *Country Report on Human Rights Practices: Bosnia and Herzegovina 2019*, 2020-03-11, <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2020/02/BOSNIA-AND-HERZEGOVINA-2019-HUMAN-RIGHTS-REPORT.pdf> (Hämtad 2020-08-27)

Bilaga

Bosnien-Hercegovina

Centrala internationella överenskommelser ¹⁶⁴	Datum för ratificering/accession/succession
FN:s konvention mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning	1993-09-01
Fakultativt protokoll till FN:s konvention mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning	2008-10-24
FN:s konvention om medborgerliga och politiska rättigheter	1993-09-01
Andra fakultativa protokollet till den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter syftande till dödsstraffets avskaffande	2001-03-16
FN:s konvention till skydd för alla människor mot påtvingade försvinnanden	2012-03-30
FN:s konvention om avskaffandet av all slags diskriminering av kvinnor	1993-09-01
FN:s konvention om avskaffandet av alla former av rasdiskriminering	1993-07-16
FN:s konvention om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter	1993-09-01
FN:s konvention för skydd av migrantarbetares och deras familjers rättigheter	1996-12-13
FN:s konvention om barnets rättigheter	1993-09-01
FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning	2010-03-12
FN:s flyktingkonvention ¹⁶⁵	1993-09-01
Protokollet av 1967 om flyktingars rättsliga ställning ¹⁶⁶	1993-09-01
Amerikanska konventionen om mänskliga rättigheter ¹⁶⁷	Ej relevant
Andra tilläggsprotokollet till den amerikanska konventionen om mänskliga rättigheter för att avskaffa dödsstraffet ¹⁶⁸	Ej relevant

¹⁶⁴ Informationen om FN-traktat är hämtad från OHCHR:s ”Treaty Body Database”, tillgänglig på: [url](#) (Hämtad 2020-08-04).

¹⁶⁵ United Nations Treaty Collection, 2. *Convention relating to the Status of Refugees*, data hämtad: 2020-08-11, [url](#) (Hämtad 2020-08-11)

¹⁶⁶ UNHCR, 5. *Protocol Relating to the Status of Refugees*, 2011-06-22, [url](#) (Hämtad 2020-08-11).

¹⁶⁷ Organization of American States (OAS), *American Convention on Human Rights “Pact of San Jose, Costa Rica”* (B-32), [odaterad], [url](#) (Hämtad 2020-08-11).

¹⁶⁸ OAS, A-53: *Protocol to the American Convention on Human Rights to Abolish the Death Penalty*, [odaterad], [url](#) (Hämtad 2020-08-11).

Centrala internationella överenskommelser ¹⁶⁴	Datum för ratificering/accession/succession
Inter-amerikanska konventionen om att förebygga och bestraffa tortyr ¹⁶⁹	Ej relevant
Europarådets konvention om skydd för de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna ¹⁷⁰	2002-07-12
Tillägsprotokoll nr 6 till den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna gällande avskaffande av dödsstraff ¹⁷¹	2002-07-12

¹⁶⁹ OAS, A-51: *Inter-American Convention to Prevent and Punish Torture*, [odaterad], [url](#) (Hämtad 2020-08-11).

¹⁷⁰ Europarådet, *Chart of signatures and ratifications of Treaty 005*, 2020-08-04, [url](#) (Hämtad 2020-08-04).

¹⁷¹ Europarådet, *Chart of signatures and ratifications of Treaty 114*, 2020-08-04, [url](#) (Hämtad 2020-08-04).